LINUX MAGAZINE

Treści i grafiki AI po 2 sierpnia 2026 r.

Co oznaczać, a czego nie i jak uniknąć kar

Praktyczny przewodnik po art. 50 AI Act

Masz dość szukania linuksowych porad po forach?

Sprawdź pozostałe poradniki od Linux Magazine

W naszym sklepie znajdziesz:

- Praktyczne materiały o Bashu, podstawach Linuxa czy też automatyzacji zadań
- Samouczki i tutoriale z programowania w Pythonie dla początkujących i zaawansowanych
- Listy przydatnych trików oraz narzędzi FOSS do codziennej pracy

Sprawdź poradniki

LINUX MAGAZINE

Treści i grafiki AI po 2 sierpnia 2026 r. Co oznaczać, a czego nie i jak uniknąć kar

Copyright © Warszawa 2026 by Wiedza i Praktyka sp. z o.o

Autor: Katarzyna Maciejko-Zielińska
Redakcja: Anna Jagodzińska
Korekta: Zespół
Koordynator produkcji: Mariusz Jezierski
Koordynator projektów wydawniczych: Anna Jagodzińska
Content & Publishing Leader: Marta Grabowska-Peda

Projekt graficzny okładki: Agnieszka Makowska
Zdjęcie na okładce: Freepick
Skład i łamanie: Agnieszka Makowska

Wydanie I

Stan prawny: sierpnień 2026r.
ISBN: 978-83-8409-905-6
Kod produktu: 1QS0054

Wydawca:
Wiedza i Praktyka sp. z o.o.
03-918 Warszawa, ul. Łotewska 9a
tel. 22 518 29 29, faks 22 617 60 10
www.wip.pl

Publikacja uwzględnia stan prawny obowiązujący na dzień 15 sierpnia 2026r.

Niniejsza publikacja oraz wszystkie zawarte w niej teksty, grafiki i materiały są chronione prawem autorskim. Żadna część tego e-booka nie może być reprodukowana, przechowywana w systemach wyszukiwania lub transmitowana w jakiejkolwiek formie i jakimikolwiek środkami – elektronicznymi, mechanicznymi, kopiowania, nagrywania lub innymi – bez uprzedniej pisemnej zgody Redakcji.
Zakaz ten nie dotyczy cytowania ww. materiałów w granicach dozwolonego użytku, z powołaniem się na źródło.

Treści zawarte w niniejszej publikacji mają charakter wyłącznie informacyjny i edukacyjny. Publikacja została przygotowana z zachowaniem najwyższej staranności oraz z wykorzystaniem wysokich kwalifikacji, wiedzy i doświadczenia autorów oraz konsultantów. Niemniej jednak zawiera ona ogólne wskazówki i nie powinna być traktowana jako indywidualna porada prawna, finansowa, medyczna ani żadna inna forma profesjonalnej konsultacji.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za decyzje podjęte na podstawie informacji zawartych w tej publikacji. W przypadku potrzeby uzyskania specjalistycznej porady zaleca się konsultację z odpowiednim ekspertem lub specjalistą w danej dziedzinie.

Spis treści

Wstęp. Zmiana od 2 sierpnia 2026 r. i dlaczego dotyczy to Ciebie 8

Co się właściwie stało tego dnia 8
Zła wiadomość i dobra wiadomość 9
Dwa przykłady na start 9
Dla kogo jest ten poradnik 10
Jak czytać ten poradnik 11

Rozdział 1. Podstawy – skąd ten obowiązek i z czego wynika 12

AI Act w pigułce i kim jest „podmiot stosujący” 12
Cztery obowiązki z art. 50 – i który z nich jest Twój 14
Co jest prawem, a co tylko zaleceniem 16
Digital Omnibus – co się zmieniło, a co nie 17

Rozdział 2. Trzy pytania decyzyjne 19

Pytanie pierwsze: czy tę treść stworzyła albo zmieniła AI 19
Pytanie drugie: jaka to forma treści 20
Pytanie trzecie, wersja A:
czy obraz, dźwięk lub wideo może uchodzić za prawdziwe 21
Pytanie trzecie, wersja B:
czy tekst informuje społeczeństwo o sprawie w interesie publicznym 22
Schemat decyzyjny 23

Rozdział 3. Grafika i wideo – reguła realistyczności 25

Cztery cechy deepfake’a 25
Realistyczne kontra ilustracyjne – gdzie przebiega granica 26

„Generuje lub manipuluje" – przeróbka liczy się tak samo 28
Czego nie oznaczasz 29
Wideo – to samo kryterium, inne wyzwanie 30
Treści artystyczne i satyryczne – złagodzenie, nie zwolnienie 31
Galeria rozstrzygnięć 31
Co z tego wynika 33

Rozdział 4. Tekst – interes publiczny i wyłączenie redakcyjne 34

Trzy warunki, które muszą zaistnieć razem 34
Co znaczy „informowanie społeczeństwa o sprawach w interesie publicznym" 35
Wyłączenie redakcyjne – dwa warunki łączne 36
Czego wyłączenie nie obejmuje 37
Konkretne rozstrzygnięcia 38

Rozdział 5. Audio i głos – osobny przypadek 41

Ta sama reguła co przy grafice 41
Trzy typowe sytuacje 42
Dlaczego nie ma tu wyłączenia redakcyjnego 44
Jak oznaczyć dźwięk 44
Osoba żyjąca i osoba zmarła – druga warstwa prawna 45
Rozstrzygnięcia 47

Rozdział 6. Przypadki z życia – pełne rozstrzygnięcia 49

Zasada nadrzędna: oceniasz element, nie dokument 49
Nauczyciel przygotowuje lekcję 50
Karta pracy z wieloma grafikami 51
Specjalista BHP: prezentacja i procedura 53
Kadry i administracja: trzy dokumenty, trzy sytuacje 54

Psycholog i logopeda: opinia, ulotka, materiał dla dziecka 55
Kampania uruchomiona przed 2 sierpnia 55
Social media i wideo – dlaczego jedno oznaczenie nie wystarcza 56

Rozdział 7. Jak oznaczać, żeby było „jasne i wyraźne” 58

Co znaczy „jasne i wyraźne” 58
Trzy ikony unijne 59
Status prawny ikon: narzędzie, nie tarcza 60
Gdzie umieścić oznaczenie i jak sprawić, żeby przetrwało 61
Odbiorcy wrażliwi, zwłaszcza dzieci 62
Czego robić nie wolno 63

Rozdział 8. Archiwum – czego nie musisz robić wstecz 65

Obowiązek nie działa wstecz 65
Data wytworzenia czy data publikacji 66
Kiedy obowiązek wraca 66
Dobrowolne oznaczanie archiwum 67

Rozdział 9. Oznaczenie to nie wszystko 69

Prawo autorskie 69
Wizerunek, głos i dobra osobiste 70
Dane osobowe 71
Reklama wprowadzająca w błąd 71
Treści, których się nie oznacza, bo są zakazane 71
Naklejka nie legalizuje treści 72

Rozdział 10. Kary i jak ich uniknąć 74

Ile i za co 74
Kto egzekwuje w Polsce 75

Kodeks Praktyk jako dowód należytej staranności 75
Co bierze się pod uwagę przy wymiarze kary 76
Checklista zgodności 77

Zakończenie – jedna strona do wydruku 79

Tabela decyzyjna 79
Najczęstsze błędy w jednym miejscu 79
Gdzie sprawdzać aktualizacje 80

Dodatek A. Słowniczek 81

Dodatek B. Źródła i linki 82

Przepisy 82
Dokumenty niewiążące 82
Ikony do pobrania 82

Wstęp. Zmiana od 2 sierpnia 2026 r. i dlaczego dotyczy to Ciebie

Co się właściwie stało tego dnia

2 sierpnia 2026 r. nie uchwalono żadnego nowego prawa. Tego dnia zaczął obowiązywać przepis, który Unia Europejska przyjęła dwa lata wcześniej – art. 50 rozporządzenia (UE) 2024/1689, powszechnie znanego jako AI Act. Sam termin wynika z art. 113 tego rozporządzenia i był znany od 2024 roku.

Zmiana jest jednak realna. Do 1 sierpnia obowiązek istniał na papierze i nikt nie mógł go wyegzekwować. Od 2 sierpnia istnieje i można to zrobić. W Polsce nadzór nad stosowaniem AI Act sprawuje Komisja Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji (KRiBSI), powołana ustawą o systemach sztucznej inteligencji, którą Prezydent podpisał 24 lipca 2026 r. Komisja rozpoczyna działalność w sierpniu, a uprawnienia do kontroli i nakładania kar administracyjnych zyskuje 28 października 2026 r.

W praktyce oznacza to, że masz kilka tygodni na spokojne uporządkowanie tematu. **Nie pojawił się powód do paniki, ale nie ma też powodu, żeby odkładać tę pracę na później.** Uporządkowanie zajmuje zwykle jedno popołudnie. Pod warunkiem że wiesz, czego szukać.

Zła wiadomość i dobra wiadomość

Zła: obowiązek dotyczy Cię także wtedy, gdy „tylko czasem coś wygenerujesz". Przepis w ogóle nie odnosi się do tego, czy jesteś firmą technologiczną, ile masz zatrudnionych osób ani jak zaawansowanego narzędzia używasz. Chodzi o konkretną treść, którą pokazujesz odbiorcy. Jeśli tworzysz materiały zawodowo, jesteś w zakresie tego przepisu.

Dobra: obowiązek jest znacznie węższy, niż sugeruje popłoch wokół tematu. Przepis nie mówi „oznaczaj wszystko, czego dotknęła sztuczna inteligencja". Mówi o dwóch konkretnych rodzajach treści. Cała reszta, a to jest zdecydowana większość tego, co robisz – jest poza obowiązkiem. Ten poradnik służy głównie temu, żeby pokazać Ci granicę i pozwolić spokojnie zostawić w spokoju to, czego oznaczać nie musisz.

Dwa przykłady na start

Żeby od razu było widać, że reguła jest rozstrzygalna, a nie mglista, dwa przypadki z jednego dnia pracy.

Przykład 1. Specjalistka ds. kadr pisze ogłoszenie o pracę
Używa asystenta AI, żeby wygenerował opis stanowiska i wymagań. Poprawia dwa zdania, dodaje widełki i publikuje ogłoszenie na stronie firmy oraz na portalu rekrutacyjnym.

Rozstrzygnięcie: nie oznacza. Obowiązek dla tekstu dotyczy tylko treści publikowanych w celu informowania społeczeństwa o sprawach leżących w interesie publicznym. Ogłoszenie o pracę informuje o wolnym etacie, a nie o sprawie będącej przedmiotem debaty publicznej. Warunek nie jest spełniony, więc obowiązku nie ma w ogóle.

Przykład 2. Specjalista BHP przygotowuje prezentację szkoleniową
Potrzebuje ilustracji wypadku przy pracy. Zamiast szukać zdjęcia nw banku fotografii, generuje w narzędziu AI realistyczne „zdjęcie" – pracownik na hali, przewrócona drabina, rozsypany towar. Wygląda jak fotografia z miejsca zdarzenia. Wstawia je do slajdu na szkolenie wewnętrzne.

Rozstrzygnięcie: oznacza. Treść obrazowa, która może uchodzić za autentyczną fotografię realnej sytuacji, jest deepfakiem w rozumieniu przepisu. Argumenty „to tylko wewnętrzne szkolenie", „nikt się nie nabierze" i „przecież sam wiem, że to AI" nie zwalniają z obowiązku. Liczy się to, jak treść odbiera osoba, która ją ogląda.

Ta sama osoba, ten sam dzień pracy, dwie różne odpowiedzi. Różnica nie polega na tym, jak intensywnie wykorzystano AI, w obu przypadkach AI zrobiła większość roboty. Polega na tym, jaka to forma treści i czy da się ją wziąć za prawdziwą. To jest cała tajemnica art. 50 i do tego sprowadza się metoda opisana w tym poradniku.

Dla kogo jest ten poradnik

Dla osób, które tworzą lub publikują treści zawodowo, ale nie są prawnikami: księgowych, specjalistów kadr i płac, specjalistów BHP i ochrony środowiska, osób zajmujących się zamówieniami publicznymi, nauczycieli i dyrektorów placówek, logopedów, psychologów, pracowników administracji, marketerów, manedżerów i właścicieli małych firm.

Nie zakładam żadnej wiedzy prawniczej. Każdy termin, którego muszę użyć, wyjaśniam raz i potem konsekwentnie stosuję. Na końcu poradnika znajduje się słowniczek i jednostronicowa ściągawka do wydruku.

Jak czytać ten poradnik

1 | Rozdział 1 buduje podstawy: skąd bierze się obowiązek, kogo dotyczy i co jest prawem, a co tylko zaleceniem. To jedyny rozdział, w którym mówię o konstrukcji przepisu.

2 | Rozdział 2 to serce metody – trzy pytania, które zadajesz każdej treści, oraz schemat decyzyjny na jedną stronę.

3 | Rozdziały 3–5 rozwijają te pytania osobno dla grafiki i wideo, osobno dla tekstu i osobno dla dźwięku. Nie musisz czytać wszystkich trzech. Wybierz to, co robisz.

4 | Rozdział 6 to zbiór pełnych przypadków z rozstrzygnięciami. Jeśli lubisz uczyć się na przykładach, zacznij od niego.

5 | Rozdział 7 odpowiada na pytanie, „jak oznaczyć, żeby było dobrze”.

6 | Rozdziały 8–10 zamykają temat: archiwum, inne przepisy, które nadal obowiązują, oraz kary i checklisty zgodności.

Zastrzeżenie

Ten poradnik wyjaśnia przepisy i pokazuje, jak je stosować w codziennej pracy. Nie jest poradą prawną i nie rozstrzyga indywidualnych spraw. W sytuacjach granicznych, a takie w tym temacie istnieją i są w poradniku wyraźnie oznaczone, decyzję warto skonsultować z prawnikiem. Wiążącej wykładni przepisów unijnych dokonuje wyłącznie Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Katarzyna Maciejko-Zielińska
autorka